

SEINÄJOEN KAUPUNGIN KOTIHOIDON MYÖNTÄMISEN PERUSTEET JA SOVELTAMISOHJEET

Stlk 4.12.2016, § 193 1.1.2017 alkaen

Päivitys Stlk 10.6.2021 § 62 1.7.2021 alkaen

”Yhteisellä työllä hyvään ikääntymiseen”

KOTIHOIDON PALVELUIDEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

Seinäjoen kaupungin strategisena tavoitteena on mahdollistaa ikäihmisen turvallinen kotona asuminen. Ikäihmisten kotona asumisen toive ja sen mahdollistaminen omaisten ja läheisten kanssa edellyttää resurssien kohdentamista ja toimintojen kehittämistä. Koteihin tarjotaan ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavalla työotteella toteutettuja palveluita sekä järjestämällä kotiin hoitajan käyntejä ympäri vuorokauden. Yöaikaisesta hoidosta vastaa yöpartiotoiminta. Laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut pyritään tarjoamaan asukkailla tasapuolisesti huomioiden kuitenkin alueelliset erot.

Kotihoidon palveluiden myöntämisperusteita tarvitaan, jotta palvelut voidaan myöntää tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Lisäksi ikäihmisten määrän kasvaessa ja palvelutarpeen lisääntyessä kotihoidon palvelut turvataan erityisesti runsaasti tukea ja palvelua tarvitseville ikäihmisille. Kotihoito keskittyy ihmisen hoitoon ja huolenpitoon. Myöntämisperusteet tarkentuvat edelleen, kun Sote- uudistus selkiytyy.

Kotihoitoon hakeudutaan asiakkaaksi Ikäkeskuksen eli ikäihmisten asiakasohjausyksikön kautta. Kotihoidon palvelujen myöntäminen perustuu henkilökohtaiseen ikäkeskuksen asiakasohjaajan tekemään kattavaan palvelutarpeen selvittämiseen. Kotihoidon myöntämisperusteet täyttävälle asiakkaalle laaditaan yhteistyössä asiakkaan ja omaisen kanssa hoito- ja kuntoutussuunnitelma, joka tukee asiakkaan toimintakykyä, voimaantumista ja osallisuutta, sekä ohjaa hänen palveluitaan. Hoito- ja kuntoutussuunnitelma päivitetään säännöllisesti. Kotihoidon palvelut voidaan tuottaa kaupungin omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä määrärahan puitteissa. Osa kotihoidon käynneistä voidaan tehdä etähoitona kuvapuhelimen avulla. Kotihoidon palveluista peritään asiakasmaksu.

Kotihoidon henkilökunta koostuu sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisista. Kotihoidon toiminta on luottamuksellista ja henkilökuntaa sitoo vaitiolovelvollisuus. Asiakasta tuetaan kotona asumisessa yhteistyössä omaisten ja lähipiirin kanssa sekä erilaisilla tukipalveluilla. Omaisista ja lähipiiristä tuetaan osallistumaan aktiivisesti asiakkaan hoitoon ja huolenpitoon.

Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon palveluilla tuetaan kotona selviytymistä. Kunta voi yhdistää sosiaalihuoltolakiin perustuvan kotipalvelun ja terveydenhuoltolakiin perustuvan kotisairaanhoidon kotihoidoksi. Seinäjoen kaupungin kotihoidon toimintaa ohjaa ja säätelee mm. sosiaalihuoltolaki (1301/2014), terveydenhuoltolaki (1326/2010), laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluista (980/2012) sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020). Tarvittaessa toteutetaan erityislainsäädäntöä, esimerkiksi sotainvalidien tai rintamaveteraanien osalta. Nämä edellä mainitut lait eivät oikeuta kotihoidon palveluihin iän vaan palvelutarpeen mukaan. Lakien ja asetusten lisäksi toimintaa ohjaavat valtakunnalliset suositukset sekä Etelä-Pohjanmaan ikäihmisten yhteensovitettu palvelukokonaisuussuunnitelma, Seinäjoen kaupungin strategia ja Seinäjoen hyvinvointikertomus. Asiakasohjausyksikössä päätöksiä tekeville viranhaltijoilla on mahdollisuus käyttää poikkeustilanteissa harkintaa.

KOTIHOIDON ASIAKKUUS

Seinäjoen kaupungissa ikäihmisten palveluohjaus ja -neuvonta on keskitetty Ikäkeskukseen -ikäihmisten asiakasohjausyksikköön. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse, sähköpostilla tai käymällä paikan päällä silloin, kun herää huoli omaisen, läheisen tai asiakkaan kotona pärjäämisestä. Yli 75 vuotta täyttänyt sekä Kelan ylintä hoitotukea saava iästä riippumatta on oikeutettu lain perusteella sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin seitsemän arkipäivän kuluessa pyynnön esittämisestä. Palvelutarpeen selvittämistä voi pyytää asiakas itse, hänen omaisensa, viranomaisen tai muu henkilö. Palvelutarpeen selvittämiseen vaaditaan aina asiakkaan oma suostumus. Kiireelliset palvelut pyritään järjestämään viimeistään seuraavan arkipäivän aikana yhteydenotosta. Uusia asiakkuuksia ei aloiteta viikonlopun aikana.

Kotihoitopalveluja järjestetään pääosin ikäihmisille, jotka eivät selviydy kotona arkielämän toiminnoissa itsenäisesti eivätkä omaisten tuella tai muulla tavoin, sekä joiden hoito ja huolenpito vaativat erityistä ammattitaitoa. Palvelut on kohdistettu niille henkilöille, jotka tarvitsevat säännöllisesti hoitoa, huolenpitoa ja/tai sairaanhoidollista apua.

Palveluiden myöntäminen perustuu henkilökohtaiseen kokonaisvaltaiseen palvelutarpeen selvittämiseen. Ikäkeskuksen asiakasohjaaja selvittää henkilön omat voimavarat, toimintakyvyn, terveydentilan, päivittäisten toimintojen sujumisen, asumisolosuhteet ja sosiaalisen verkoston. Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa käytetään perustana RAI- toimintakykymittaria. RAI on asiakkaiden hoidontarpeen, laadun sekä kustannusten arviointi- ja seurantajärjestelmä. Palvelutarpeen selvittäminen ei johda automaattisesti kunnallisten palveluiden myöntämiseen, mikäli myöntämisperusteet eivät täyty. Tarvittaessa asiakas ohjataan muiden palveluiden piiriin tai niiden hakemiseen.

Asiakkaalle myönnettävät palvelut suunnitellaan yhdessä asiakkaan, läheisten ja muiden mahdollisten yhteistyötahojen kanssa. Palveluista tehdään kirjallinen myönteinen tai kielteinen päätös myöntämisperusteiden mukaisesti. Kielteinen päätös sisältää aina perustelun. Asiakasohjaaja myöntää ja aloittaa palvelut arviointijaksolla, jonka pituus on 1-28vrk. Arviointijakson aikana aktiivisesti arvioidaan palveluntarvetta. Palveluja voidaan muuttaa arviointijakson aikana heti, kun siihen ilmenee tarvetta. Arviointijakson perusteella palveluita voidaan lisätä, vähentää tai lopettaa. Arviointijakson aikana kotihoidon käynneistä peritään vuorokausiperusteinen sosiaali- ja terveystalouden hyväksymä maksu 1-28 vuorokauden ajalta. Tämän jälkeen asiakkuus vaihtuu säännölliseksi kotihoidon palveluksi ja asiakasmaksuun sovelletaan jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävää maksua. Kotihoito ei kerrytä maksukattoa. Vuoden 2022 alusta alkaen tilapäinen kotisairaanhoidon käynti kerryttää maksukattoa.

Hoitosuhteen alussa asiakas allekirjoittaa hoidon toteuttamiseen liittyvän kotihoidon asiakkaan sitoumuslomakkeen (LIITE 1), sekä potilastietojärjestelmä LifeCareen liittyen suostumukset potilastiedon luovuttamisesta sosiaalihuollon toimintaan / asiakastietojen luovuttamisesta terveydenhuollon toimintaan, mikäli niitä ei ole aikaisemmin jo täytetty. Asiakkuuden aluksi asiakkaan tulee toimittaa kotihoidolle sekä kaikille muille tarvittaville palveluntuottajille avain omakustanteisesti. Kotihoidossa noudatetaan kuntouttavaa työtettä siten, että asiakkaan omaa toimintakykyä tuetaan. Asiakkaan hoito kirjataan LifeCare- potilastietojärjestelmään. Omaisia ja lähipiiriä kannustetaan osallistumaan päivittäin asiakkaan hoitoon ja huolenpitoon.

Mikäli henkilön avuntarve osoittautuu vähäiseksi, henkilö ohjataan ensisijaisesti aikuisneuvolan, terveysaseman, tukipalvelujen tai yksityisten palveluiden piiriin. Jos asiakas ohjataan hankkimaan palveluita

muualta kuin kaupungin tuottamana, on varmistuttava siitä, että asiakkaalla on mahdollisuus kyseiseen järjestelyyn. Asiakasta voidaan auttaa palveluiden hankkimisessa ja häntä ohjataan hakemaan olemassa olevat etuudet, kuten esimerkiksi verovähennys tai Kelan hoitotuki.

Kuvio 1. Kotona asuvan ikäihmisen palveluverkosto rakentuu omaisten, lähipiirin, julkisen sektorin ja kolmannen sektorin palveluverkostosta.

TUKIPALVELUT

Tukipalvelut kuuluvat kunnan harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin ja niiden tulee tukea kotona asumista ja päivittäistä selviytymistä. Ne ovat usein ensimmäisiä palveluita, joita asiakas tarvitsee itsenäisen asumisen tueksi. Tukipalveluita voidaan järjestää erillisinä tai osana kotihoidon palvelukokonaisuutta, ja niiden tarve arvioidaan säännöllisesti. Arvioinnin perusteella tukipalveluita voidaan lisätä, vähentää tai lopettaa ja niistä peritään erillinen sosiaali- ja terveystalokunnan määräämä maksu. Seinäjoella tukipalvelut on keskitetty kotihoidon tukipalvelukeskukseen.

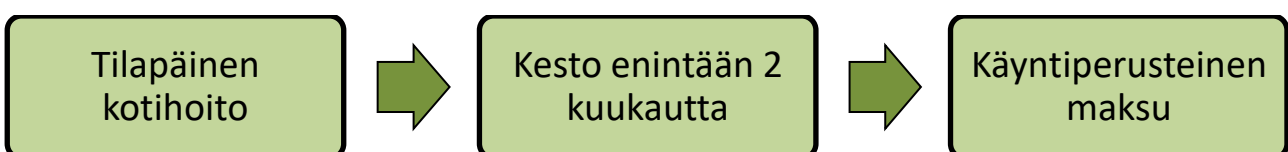
<p>Ateriapalvelu</p>	<p>Jos asiakas ei pysty valmistamaan aterialla itse, eikä kodin ulkopuolella tapahtuva ruokailu ole mahdollista, on kaupungin tukipalveluna mahdollista anoa ateriapalvelua. Tukipalveluna järjestettävästä ateriapalvelusta tehdään aina päätös Ikäkeskuksessa. Ateriasta ja kuljetuksesta peritään maksu.</p> <p>Kotiin kuljetettu ateria: Ateriapalvelun ateriat ovat kylmäpakattuja, jotka voidaan lämmittää kotona.</p> <p>Ateriapalvelu voidaan myöntää tukipalveluna henkilölle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • joka ei pysty valmistamaan tai hankkimaan riittävän monipuolista ruokaa. • jonka toimintakyky on merkittävästi rajoittunut (esim. muistisairaus) ja jonka palvelun tarve on jatkuva (3-7 aterialla/vk). • joka tarvitsee ohjausta, valvontaa ruokailussa tai ravitsemustilan seuranta. • jonka erityisruokavalio ei toteudu ilman ateriapalvelua. • joka ei pysty kulkemaan lähimpään ateriointipaikkaan. • Palvelu voidaan myöntää määräaikaisena tarpeen mukaan, esim. sairaalasta kotiutuvat. <p>Ateriapalvelun voi ostaa kotiin myös yksityisiltä palveluntuottajilta.</p>
<p>Kauppapalvelu</p>	<p>Kauppapalvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät itse tai läheisen turvin pysty hoitamaan kauppaa-asioitaan. Kauppakassipalvelun avulla elintarvikkeet on mahdollista saada kotiin kuljettuna. Kauppakassipalvelu toteutetaan hankintasopimuksen mukaisilta palvelun tuottajilta. Palvelusta peritään tukipalvelumaksu.</p> <p>Palvelu voidaan myöntää tukipalveluna henkilölle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • joka ei itse pääse kauppaan. • jonka omaiset, naapurit tai läheiset eivät voi hoitaa kauppaa-asioita. • jonka toimintakyky ja liikkuminen on alentunut merkittävästi eikä hän pysty asioimaan paikallisilla kuljetuspalveluilla. • palvelu voidaan myöntää myös määräaikaisena henkilön kokonaistilanne huomioiden.
<p>Peseytymis- palvelu</p>	<p>Peseytymispalvelu järjestetään henkilöille, joilla ei ole kotona asianmukaista peseytymismahdollisuutta ja jotka tarvitsevat apua peseytymisessä. Saunapalvelu toteutetaan kodin ulkopuolella. Henkilö käy saunassa ja häntä avustetaan peseytymisessä. Tarvittaessa asiakkaalle järjestetään kuljetus. Palvelusta peritään tukipalvelumaksu.</p> <p>Palvelu voidaan myöntää tukipalveluna jos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kodin peseytymistilat ovat puutteelliset. 2. kodin peseytymistilat ovat vaaralliset. 3. hygieniasta huolehtiminen vie kotiin tuotettuna kohtuuttomasti aikaa, esimerkiksi puilla lämmitettävä sauna on ainoa peseytymisen mahdollisuus.
<p>Asiointi- palvelu</p>	<p>Palvelu voidaan myöntää vain kotihoidon säännölliselle asiakkaalle. Palvelutarve määritellään erikseen hoito- ja kuntoutussuunnitelmaan.</p>

	Palvelusta peritään tukipalvelumaksu.
Turvapalvelut ja lisälaitteet	<p>Turvapuhelin: Turvapuhelin suositellaan henkilölle, jonka toiminta- ja liikkumiskyky on alentunut ja erilaisten vaaratilanteiden riski on suurentunut. Hälytykseen vastaa turvapuhelinpalvelun tuottaja. Hälytyksestä aiheutuvasta kiireettömästä auttamiskäynnistä peritään maksu. Turvapuhelinpalvelun ovat oikeutettuja 1.1.2021 alkaen asiakkaat, jotka ovat kotihoidon palvelujen, omaishoidontuen tai vammaispalvelujen palveluasuminen kotiin palvelun piirissä. Myönteinen päätös voidaan tehdä myös viranhaltijan erityistä harkintaa käyttäen.</p> <p>Lisälaitteet: Lisälaitteisiin tarvitaan aina turvapuhelin. Lisälaitteet myönnetään henkilölle, jonka toiminta- ja liikkumiskyky on alentunut ja erilaisten vaaratilanteiden riski on suurentunut. Hälytys lähtee turvapalvelun tuottajalle.</p> <p>Ovihälytin: hälyttää asunnon ulko-oven avautuessa tai ennalta sovituin asetuksin. Hälytyksen vastaanottaja tarkistaa asiakkaan tilanteen. Ovihälytintä suositellaan tavallisimmin muistisairaille.</p> <p>Palohälytin: Asunnossa on erityinen tulipalon vaara. Suositellaan henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut sekä todetaan, ettei tavallisesta palo- ja häikävaroitimesta ole riittävää apua tai turvaa.</p> <p>Liesihälytin: uunin sisään asennettava ajastin, joka kytkee lieden pois päältä määräajan jälkeen. Suositellaan henkilölle, jonka kognitiivinen toimintakyky on alentunut. Asunnossa on todellinen tulipalon vaara lieden käytöstä johtuen.</p> <p>Muut maksulliset laitteet: lisäranneke (=vararanneke), kaatumishälytin, vuodehälytin, liikehälytin</p> <p>GPS paikannin: Paikanninlaite, ei liity turvapuhelimeen. Luo turvaa esim. Kaatumisen tai eksymisen varalta. Laitteeseen saadaan puheyhteys. Palvelusta peritään maksu.</p>
Kuljetuspalvelu	<p>Seinäjoen kaupungin järjestämää palveluliikennettä voivat käyttää ensisijaisesti yli 65-vuotiaat. Lisätietoja palveluliikenteestä alla olevasta linkistä:</p> <p>Palveluliikenne Seinäjoen kaupunki (seinajoki.fi)</p>

TILAPÄINEN KOTIHOITO

Tilapäisellä kotihoidolla tarkoitetaan lyhytaikaista ja tilapäistä kotona annettavaa palvelua lähihoitajien, kodinhoitajien, hoiva-avustajien, sairaanhoitajien ja terveydenhoitajien toteuttamana. Tilapäisen kotihoidon palvelun myöntäminen perustuu asiakaskohtaiseen palvelutarpeen selvittämiseen.

Lyhytaikainen ja tilapäinen kotihoito on määräaikainen palvelu tilapäiseen tarpeeseen. Mikäli palvelu jatkuu yli 2kk tai sen ennakoitavana olevan pitkäaikaista, palvelusta peritään jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu.

Kun asiakkuus siirtyy säännölliseksi palveluksi, tehdään asiakkaalle hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Tilapäinen kotihoidon asiakkuus ei voi olla pysyvä asiakkuuden muoto, vaan se on aina määräaikainen.

Tilapäisen kotihoidon myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeet

TILAPÄINEN KOTIHOITO MYÖNNETÄÄN KAUPUNGIN TUOTTAMANA PALVELUNA	HENKILÖ OHJATAAN YKSITYISEN, OMAISEN TAI KOLMANNEN SEKTORIN PALVELUJEN PIIRIIN	TUKIPALVELUT
Henkilölle jonka toimintakyky on väliaikaisesti heikentynyt ja hoidon tarve on tilapäistä. Hoidon toteuttaminen vaatii terveydenhuollon ammattihenkilöstön osaamista, <u>eikä henkilö pysty itse tai saattajan turvin hakeutumaan terveydenhuollon palveluihin.</u>	Jos asiakas tarvitsee palveluna esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none"> Yksittäiset verikokeet, korvahuuhtelu, ompeleiden poisto, lääkeinjektiot ja rokotukset, lyhytaikaiset haavahoidot. Jos asiakas tarvitsee ainoastaan saattoapua. 	Tukipalveluja voi myöntää harkinnanvaraisesti henkilölle, jolla ei ole säännöllistä kotihoitoa, mutta toimintakyky on alentunut. Palveluiden myöntäminen perustuu palvelutarpeen selvittämiseen.

Huomioitavaa

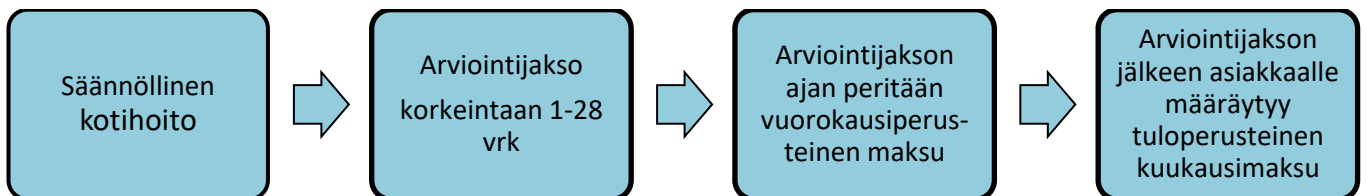

Kotihoito ei sijaista omaishoitajan lakisääteisiä vapaapäiviä eikä henkilökohtaisen avustajan sairauspoissaoloja.	Voidaan myöntää leikkauksen jälkeen määräaikaisen säännöllisen injektion pistoon esim. Klexane. Ensisijaisesti asiakas tai läheinen opetetaan injektion antoon.	
Leikkausten jälkeisissä silmälääkityksissä vain, jos kaikki muut keinot on käytetty.		
Tukisukat vain lääkinnällisen hoidon perustein. Ensisijaisesti kartoitetaan muut keinot ja apuvälineet.		

SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO

Säännöllisellä kotihoidolla tarkoitetaan jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua lähihoitajien, kodinhoitajien, hoiva-avustajien, sairaanhoitajien ja terveydenhoitajien toteuttamana. Säännöllisen kotihoidon palvelujen myöntäminen perustuu asiakaskohtaiseen palvelutarpeen selvittämiseen. Säännöllistä kotihoitoa tarvitsevalle asiakkaalle laaditaan hoito- ja kuntoutussuunnitelma, jossa hoitotunnit määräytyvät palvelutarpeen mukaan.

Uusi asiakkuus alkaa **arviointijaksolla**, jonka aikana arvioidaan ja tarkennetaan asiakkaan palvelutarve. Arviointijakso on kestoaltaan 1-28 vrk mittainen ja sen aikana käynneistä peritään vuorokausiperusteinen maksu, jonka sosiaali- ja terveyslautakunta vuosittain vahvistaa. Mikäli asiakkuus jatkuu säännöllisenä arviointijakson jälkeen, määräytyy asiakkaalle tuloihin perustuva kotihoidon kuukausimaksu.

Kotihoidon säännöllisen kuukausimaksun määräytymiseen vaikuttaa mm. palvelutuntien määrä kuukaudessa, ruokakunnan koko ja kuukausittaiset bruttotulot, metsätaloudesta saatu tuotto, korko- ja osinkotulot sekä vuokratulot. Säännöllisen kotihoidon myöntämisen edellytyksenä on asiakkaan tulojen selvittäminen. Ellei asiakas suostu tulotietojen luovuttamiseen, asiaa hoitavalla viranomaisella on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain mukainen oikeus tulojen selvittämiseen (14a§).

Omaisja ja lähipiiriä kannustetaan osallistumaan asiakkaan hoitoon. Yhteistyöstä ja mahdollisesta tehtävänjaosta sovitaan kirjallisesti hoito- ja kuntoutussuunnitelmaa tehtäessä.

Säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeet

SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO MYÖNNETÄÄN KAUPUNGIN TUOTTAMANA PALVELUNA	HENKILÖ OHJATAAN OMAISTEN, YKSITYISEN TAI KOLMANNEN SEKTORIN PIIRIIN	TUKIPALVELUT
Henkilölle, jolla fyysinen, psyykinen, kognitiivinen tai sosiaalinen toimintakyky on selkeästi alentunut, eikä hän selviydy itsenäisesti tai läheisten avulla päivittäisistä perustoiminnoista.	Henkilölle, joiden avuntarve on vähäistä: alle 1x viikossa.	Säännöllisen kotihoidon lisäksi henkilö voi saada myöntämisperusteiden täytyessä kotona asumisen tueksi tukipalveluja, katso tukipalvelut.
Henkilölle, jonka hoivan-, huolenpidon- tai sairaanhoidon tarve on jatkuvaa ja vähintään kerran viikossa. <u>Palvelun tarpeita tulee olla useita.</u>	Henkilölle, joka tarvitsee apua vain siivouksessa tai * lääkehuollossa tai vaatehuollossa tai aterioiden valmistuksessa. *) lääkehuollolla tarkoitetaan: lääkkeiden hankkiminen, lääkkeiden jakaminen ja vaikuttavuuden seuranta.	Tukipalvelu voidaan lopettaa, elleivät myöntämisen perusteet enää täyty.
Henkilö on toimeentulotuen piirissä.	Henkilölle, joka tarvitsee apua vain peseytymisessä.	
Omaishoitosopimuksen piirissä olevat omaishoitajat ja hoidettavat: <ul style="list-style-type: none"> • Myönnetään omaishoitotilanteessa jossa omaishoidettavalla on viikoittainen palveluntarve. • Omaishoitotilanteessa riittää palvelujen myöntämiseen yksittäinen palveluntarve. • Myönnetään omaishoitotilanteessa jossa palveluntarpeen lähtökohtana on omaishoitajan jaksamisen tukeminen. 	Henkilölle, joka tarvitsee vain lääkehuollon ja peseytymisavun.	
<ul style="list-style-type: none"> - erityistä ammattitaitoa tai palveluverkoston hallintaa vaativat henkilöt esim. vammaiset, mielenterveysasiakkaat tai saattohoito mahdollisuuksien mukaan. - henkilön kokonaistilanne vaatii kaupungin kotihoidon ja asiakasohjausyksikön seurannan. 	jos asiakas tarvitsee palveluna esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none"> • verikokeet • INR- kokeet • yksittäisten lääkeinjektioiden tai rokotusten antaminen • ainoastaan lääkejako • lyhytaikaiset haavahoidot • yksittäiset toimenpiteet (korvahuuhtelu, ompeleiden poisto) 	
Henkilö on sairautentunnoton ja hänen avuntarpeensa on suurempi kuin itse kokee.		
Pelkkä lääkehoito ja peseytymisapu voidaan myöntää muistisairauden perusteella.		

KOTIHOIDON PALVELUIDEN SISÄLTÖ

Kotihoitoa toteutetaan yksilöllisen hoito- ja kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Kotihoito sisältää asiakkaan perushoitoon liittyviä tehtäviä, lääke- ja sairaanhoidollisia tehtäviä, kodinhoidollisia tehtäviä, fysioterapeutin ja psykiatristen sairaanhoitajien palveluita. Osa kotihoidon palveluista voidaan toteuttaa etähoitona kuvapuhelimen avulla.

Sinisellä pohjalla: henkilön hoitoon liittyvät hoitotoimet,

Harmaalla pohjalla: kodinhoitoon liittyvät toimet tai muu toiminnat

PERUSHOITOON SISÄLTYY TARPEEN MUKAAN	LÄÄKE- JA SAIRAANHOITOON SISÄLTYY	ILTA- VIIKONLOPPU JA -YÖHOITOON SISÄLTYY
Avustaminen päivittäisissä toiminnoissa, esim. henkilökohtainen hygienia, suihku (1x/vk), kynsien leikkaaminen, parran ajo, wc-toimet ja pukeutuminen.	Terveystilan, voinnin sekä oireiden seuranta, esim. kivun, turvotuksien, painon, käyttöoireiden, tasapaino-ongelmien seuranta. Sairauksiin liittyvät seurannat ja jatkoseurannat.	Työtehtävät rajataan välttämättömään perushoitoon. Hoidon tarve määritellään hoito- ja kuntoutussuunnitelmassa. Hoidon tarvetta arvioidaan säännöllisesti
Ravitsemuksesta huolehtiminen, esim. aamu-, ilt- ja välipalojen valmistuksessa avustaminen, aterian lämmitys, nesteen saannista huolehtiminen ja ravitsemustilan seuranta.	Hoitotoimenpiteinä esim. haavanhoidot, katetroinnit ja avannehoidot, letkuruokinta, injektioiden antaminen, näytteiden ottaminen.	Yöhoitoon sisältyy esim. wc-käynnit, asentohoito, voinnin seuranta, lääkehoito
Ohjaus ja tukeminen asiakkaan omaan perushoitoon liittyvissä toiminnoissa ja tehtävissä, asiakkaan omat voimavarat hyödyntäen.	Lääkehoidon toteuttaminen lääkärin ohjeiden mukaisesti. Reseptien uusiminen. Lääkehoidon vaikuttavuuden arviointi ja seuranta. Lääkkeiden tilaaminen ja apteekkitilin avaamisessa avustaminen.	Hoidon toteutuksessa huomioidaan omaisten avustamisen mahdollisuudet
Apuvälineiden tarpeen arviointi ja niiden hankkimisessa avustaminen.	Ravitsemustilan arviointi.	
Hoitotarvikkeiden tarpeen arviointi ja hankinnassa avustaminen.	Yhteydenpito ja yhteistyö hoitavan lääkärin kanssa sekä lääkärin määräysten toteuttamisen varmistaminen ja seuranta.	
Kuntoutusohjelman suorittamisessa ohjaaminen.	Muistitestien tms. hoitoon liittyvien testien tekeminen.	

Huomioitavaa

Turvallisuutta lisäävät kotihoidon kautta tulleet apuvälineet pestään ja huolletaan kotihoidon toimesta.	Lääkehoito toteutetaan aina ensisijaisesti koneellisena annosjakeluna hankintasopimuksen mukaisesta apteekista. Soveltuvuuden koneelliseen lääkejakeluun arvioi lääkäri ja farmaseutti. Jos asiakas soveltuvuudesta huolimatta ei itse halua koneellista annosjakelua, tällöin asiakas järjestää itse lääkejakelun parhaaksi katsomallaan tavalla.	Viikonloppukäyntejä toteutetaan asiakkaille, joilla on jokapäiväinen palvelutarve ja heidän kotona pärjääminen on sidoksissa näihin käynteihin.
	Turvallisen lääkehoidon toteuttamiseksi kotihoito arvioi ja tarvittaessa toimittaa lukollisen lääkekaapin. Kiinnityksestä vastaa asiakas omalla kustannuksella. Lääkekaappi palautetaan hoidon päätyttyä.	Yöhoidon järjestämistä varten asiakkaan on sitouduttava toimittamaan omakustanteisesti kotiavain yöhoidon tuottajalle.
	Lääkehoidon kokonaisvastuu on kotihoidolla, kun lääkitys toteutetaan kotihoidon lääkärin ohjeen mukaisesti.	

Kotihoidon palveluiden sisältö jatkuu...

ERITYISPALVELUT *Psykiatrinen tiimi *Fysioterapeutti	KOTIHOIDON ARKISIISTIMISEEN SISÄLTYY TARPEEN MUKAAN	ASIOINTI JA MUUT PALVELUT SISÄLTYY
Säännöllisen asiakkaan hoito- ja kuntoutussuunnitelmaan voidaan määrittellä fysioterapeutin tai psykiatrisen sairaanhoitajan konsultaatiota	Säännöllisen asiakkaan päivittäisessä käytössä olevista tiloista huolehditaan seuraavat: lattioiden, tiskipöydän, mikron, jääkaapin ja wc:n siistiminen, sekä roskien vienti ulos tarvittaessa. Tarve määritellään hoito- ja kuntoutussuunnitelmassa	Myönnetään vain säännöllisille asiakkaille ainoastaan välttämättömissä erityistilanteissa asiakkaiden kokonaistilanne huomioiden: apteekki-, pankki-, virasto-, ja kauppa-asioiden hoitaminen.
<u>Psykiatrinen tiimi</u> keskittyy psyykkiseen hyvinvointiin, tukee elämän kriiseissä ja antaa ohjausta, keskusteluapua ja neuvontaa. Tavoitteena on asiakkaan hyvä kokonaisvaltainen toimintakyky ja kotona selviytyminen	Pyykkien peseminen, jos asiakkaalla on oma pesukone. Harkinnan mukaan voidaan käyttää talon pyykitupaa.	Pääsääntöisesti ulkoilusta ja vastaa omaiset, lähipiiri tai vapaaehtoiset. Ulkoilu kotihoidon toimesta sisältyy vain asiakkaan kokonaistilanne huomioiden.
<u>*Fysioterapeutti</u> laatii säännöllisille asiakkaille kotikuntoutussuunnitelmia ja tekee toimintakykykartoituksia sekä antaa ohjausta ja neuvontaa asiakkaille ja hoitohenkilökunnalle	Petivaatteiden vaihto 1x/kk tai tarvittaessa.	
	Elinympäristön toimivuudesta ja esteettömyydestä huolehtiminen.	

Huomioitavaa

Uusien asiakkaiden palvelutarpeen selvittäminen tapahtuu psykiatrisessa tiimissä tai asiakasohjausyksikössä.	Omaisien asuessa samassa taloudessa omaisen huolehtii asunnon siistimisestä.	Saattoapu järjestetään omaisen, lähipiirin tai vapaaehtoisten turvin.
	Siivoukseen ei kuulu esimerkiksi: pakastimen sulatus, ikkunoiden pesu, ikkunaverhojen vaihto, uunin puhdistus, pölyjen pyyhkiminen, säännöllinen lattioiden märkä pyyhkiminen, mattojen tuuletus, silitys, mankelointi.	Asioinnista peritään erillinen asiointipalvelumaksu. Kts. tukipalvelut. Asiointi palvelumaksu tulee säännöllisen kuukausimaksun lisäksi.
	Puiden kantaminen ja lämmittäminen tehdään vain, jos se on ainoa ruuan ja talon lämmityskeino. Kotihoidon tehtäviin ei kuulu puiden pilkkominen.	Pankki- ja raha-asiat hoitaa asiakas, omaisen tai edunvalvoja. Laskujen maksuun suositellaan pankin kanssa tehtävää maksupalvelusopimusta.
	Säännöllisin väliajoin testataan palovaroittimen ja turvapuhelimen toimivuus 1xkk.	Lemmikkieläinten hoito ja ulkoiluttaminen ei kuulu kotihoidolle.
	Posti tuodaan tarvittaessa lokerosta.	
	Perussiivous ohjataan omaiselle tai yksityiselle palveluntuottajalle.	Ensisijaisesti kauppapalvelut hoidetaan kauppapalvelun kautta.
	Pyykkikone/astianpesukone jätetään päälle hoitajan poistuessa asunnosta vain asiakkaan tai omaisen kirjallisella suostumuksella. Ilman kirjallista lupaa kotihoito ei suoriteta kyseistä toimintaa.	
	Jos pyykki pestään muualla kuin kotona tai taloyhtiön pyykituvassa siitä peritään erillinen vaatehuoltomaksu	

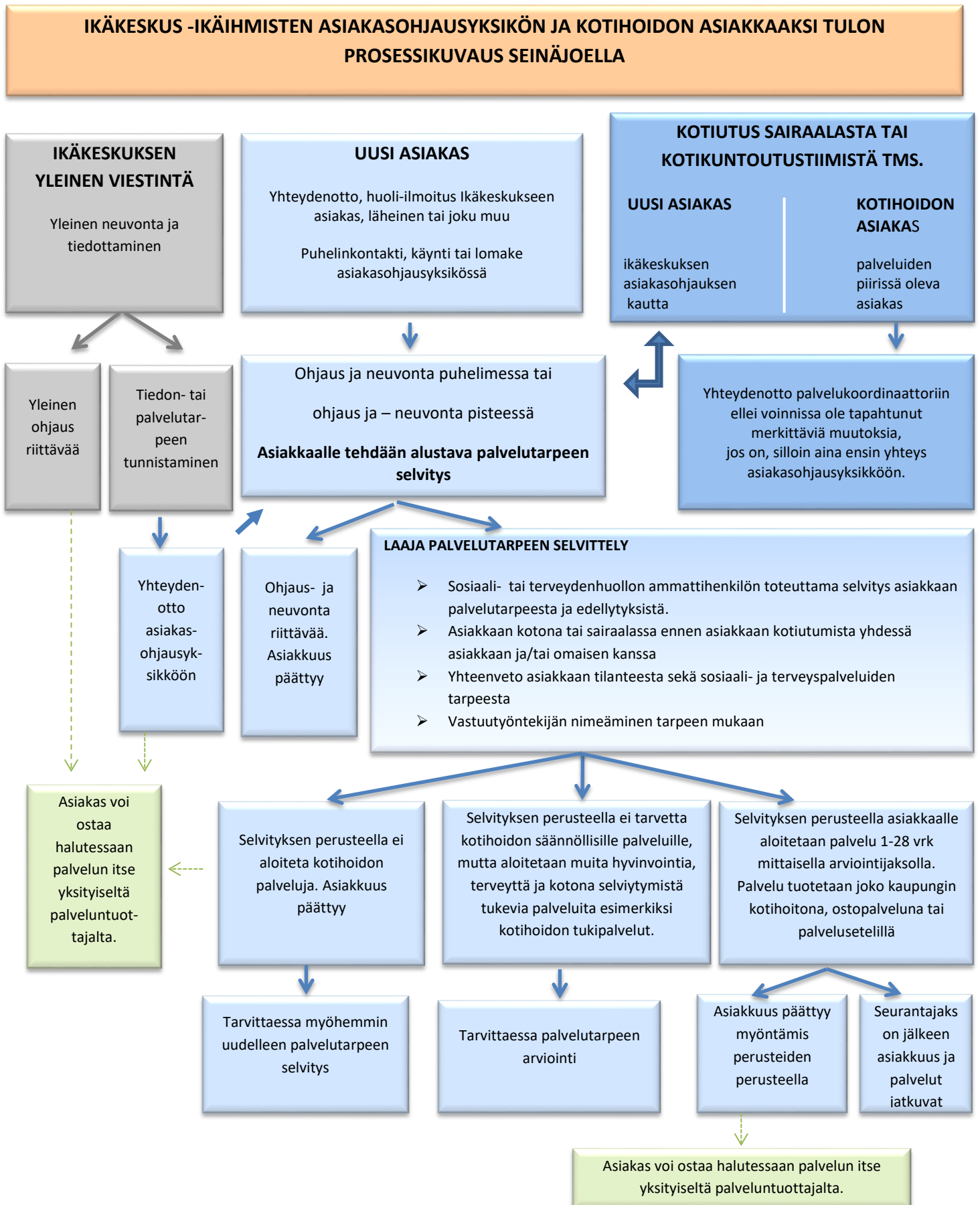
MUUT EDELLYTYKSET KOTIHOIDON PALVELUN MYÖNTÄMISELLE JA JATKUMISELLE

Kotihoidon palveluiden myöntäminen ja jatkaminen edellyttää asiakkaan sitoutumista sekä työntekijän turvallisuuden varmistamista. Mikäli palveluja saavan henkilön hoito estyy alla mainittujen seikkojen vuoksi, voidaan palvelut evätä. Ennen palveluiden lopettamista kuullaan asiakasta tai hänen laillista edustajaansa. Myöntämisperusteet täyttävälle henkilölle tulee ennen palvelun eväämistä kertoa mahdolliset vaihtoehtoiset palvelut ja järjestämisen mahdollisuudet.

Palvelujen lopettamisesta tehdään asiakasohjausyksikössä kirjallinen päätös, jossa ilmenee palveluiden myöntämisen ja eväämisen perusteet sekä jatkosuunnitelma. Eväämisestä tehty päätös on viranhaltijapäätös (kielteinen palvelu- ja maksupäätös) ja siitä on mahdollisuus tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus sosiaali- ja terveyslautakuntaan.

SITOUTUMINEN	YHTEISTYÖKYKY	TURVALLISUUS
Henkilön tulee sitoutua yhteistyöhön henkilökunnan kanssa hoito- ja kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Tämä edellytys on toteuduttava siinä tilanteessa, että asiakas ymmärtää yhteistyön merkityksen hoitonsa onnistumisen kannalta.	Mikäli asiakas ei halua, tai hän toistuvasti kieltäytyy ottamasta palveluita vastaan, vaikka ymmärtää hoidon tarpeen merkityksen, voidaan palvelu evätä. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan.	Kotihoidon henkilökunnan koskemattomuus tulee turvata. Äärimmäisissä tapauksissa koskemattomuuden turvaamiseksi henkilökunnan mukana on hankintasopimuksen mukainen vartija
Asiakkuuden alkaessa ja sen jatkuessa asiakkaan tulee olla valmis täydentämään asuntonsa perusvarustusta ja olosuhteita hoidontarpeen niin vaatiessa. Kotona hoitajien käyttämät laitteet ja työvälineet tulee olla käyttökunnossa.	Kotieläimet tulee siirtää pois hoitotilanteesta hoitajan niin pyytäessä.	Palvelu voidaan evätä, jos asiakkaan tai hänen lähipiirinsä uhkaavaa käytöstä ei saada hallintaan.
Henkilö sitoutuu käyttämään hoitoon liittyviä apuvälineitä esim. sairaalasänkyä silloin, kun sen käyttö on perusteltua, ja se on asiakkaan ja hoitajan turvallisuuden takaamiseksi tarpeellista.		Asiakas velvoitetaan olemaan tupakoimatta työntekijän läsnä ollessa.
		Asiakas ei ole päihteiden (alkoholi, huumeet) vaikutusten alaisena hoidon aikana.

Kuvio 2. Ikäkeskus- ikäihmisten asiakasohjausyksikkö ja kotihoiton asiakkaaksi tulon prosessikuvaus

Liite 1

**KOTIHOIDON ASIAKKAAN SITOUMUS
LIITE HOITO- JA PALVELUSUUNNITELMAAN**

Hyvä kotihoidon asiakas,

Voidaksemme tarjota Teille hyvää ja laadukasta hoitoa ja palvelua pyydämme Teiltä sitoumusta seuraaviin asioihin:

1. Asiakas sitoutuu yhteistyöhön henkilökunnan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti.
2. Asiakkaan tulee vastaanottaa myönnetty lääkekaappi ja asiakkaalle maksuton sähkölukko jos kaupungin edustajan toimesta arvioidaan että ne voidaan asentaa.
3. Asiakkaan tulee hyväksyä automaattinen lääkejakelu jos arvioinnin mukaan asiakkaan lääkkeet soveltuvat lääkejakeluun.
4. Kotona tapahtuvasta kuvaamisesta tai videoinnista tulee olla asunnossa selkeä maininta näkyvällä paikalla. Lainsäädäntö edellyttää asiakkaan suostumusta kuvaamiseen, joten kuvaamiseen täytyy olla asiakkaan lupa. Omainen ei voi ilman asiakkaan suostumusta asentaa kameravalvontaa tämän kotiin. Ellei asiakas pysty terveydentilastaan johtuen antamaan lupaa, tulee asiakkaalla olla laillisen edunvalvojan suostumus kuvaamiseen. Kuvaamisen tarkoituksena ei voi olla hoitajien tarkkailu. Omaisten velvollisuutena on tuoda asiakkaan mielipide julki. Hoitajille on kuvaamisesta huolimatta taattava työrauha.
5. Asiakas suostuu turvallisten työolosuhteiden järjestämiseen, kuten hoidossa tarvittavien apuvälineiden tai laitteiden vastaanottamiseen ja käyttämiseen sekä tarvittaessa huonekalujen järjestyksen vaihtamiseen. Esimerkiksi sairaalasänky ja nosturi kuuluu näihin laitteisiin. Hoitajien työnantajan velvollisuutena on taata turvalliset työolot työturvallisuuslain (738/2002) mukaisesti.
6. Asiakkaan ja hänen lähimpiensä henkilöiden käytös ja kielenkäyttö on asiallista hoitotilanteissa, niin kotona kuin kodin ulkopuolellakin.
7. Lemmikkieläimet pidetään käyntien aikana kytkettyinä tai toisessa huoneessa.
8. Asunnossa ei tupakoida käyntien aikana.
9. Asiakas ei ole päihteiden vaikutusten alaisena hoidon aikana.

Kotihoidossa haluamme taata asiakkaalle sosiaalihuollon asiakaslain (812/2000) mukaisesti oikeuden hyvään palveluun ja kohteluun. Tästä johtuen asiakkaan tulee sitoutua ennen palvelun aloittamista edellä mainittuihin seikkoihin. Asiakkaan mielipiteitä ja näkemystä hoidon toteutuksesta kunnioitetaan, mutta hoitajien turvallisten työolosuhteiden takaamiseksi asiakkaan tulee sitoutua tämän asiakirjan asioihin. Ellei asiakas sitoudu allekirjoituksellaan, voidaan palvelut tarpeen vaatiessa lopettaa.

Seinäjoella ___/___ 20__

Allekirjoitus ja nimenselvennys